

ВАСА ПАВКОВИЋ

ВИШЊА

Успомени Мирослава Карауца

Вишња отприлике једном у пет година допутује у Земун.
Понекад из Ротердама, где јој живе кћери.
Понекад из Онтарија, где јој живи брат који има болесну супругу. И двоје женске деце.
Обично ми се јави у петак увече и пита када сам у граду.
Кажем да ћу доћи на посао у понедељак.
Пита од колико радим.
Кажем од осам ујутро и у бироу остајем до четири поподне.
Каже да ће се јавити око два, да се видимо, попијемо кафу и да се *сиди и сидичамо*.

Никад се не јави у понедељак, него ми стигне њен мејл неколико дана касније, из Ротердама или из Онтарија. У њему ми објашњава да су јој рокови били *крајки њрекрајки*, а отац у Земуну болестан и да од његових прегледа, амбуланти, апотека и осталих обавеза није стигла да види било кога од својих пријатеља.

– Уосталом, живот је дуг, видећемо се! – постскриптује у мејлу.

Одговорим јој љубазно: *ма, наравно, Вики*, и ту се прекида наша преписка, за наредних четири, пет година.

Јуче је звала опет, предвече.

– Вишња овде – рекла је.

Иако имам још две познанице с тим именом, знао сам одмах да је она и претпостављао шта ће рећи.

– Волела бих да се видимо и мало попричамо. Уз кафицу – додала је.

– Одлично – рекао сам.
– Кад си ту? – питала је.
– Сутра, од осам до четири поподне.
– Фино, баш се дуго нисмо видели! – рече Вишња – да малко попричамо. Јавићу ти се око пола два, па да се видимо *Код коња*...
– Одлично – рекох, очекујући да ће спустити слушалицу, али она настави:

– Дошла сам у Земун само на три дана, због ћалета. Јако је лоше. Не може да хода. Мука једна. Уморна сам, а морам са њим да се гњавим по амбулантама... Прво сам била у Онтарију, снаха ми има неки опасни канцер, братичине су у пубертету, а из Земуна летим у Ротердам, код ћерки, да видим унучице... Уморна сам, али ваљда ћу наћи времена да се сретнемо... Бај до сутра!

– Надам се – рекох и рекох жени која је седела на каучу до мене и читала:

– Вишња... Сутра ћемо се видети!

Моја жена, глумица, упућена у ову дуготрајну игру, поче да се смеје, више као да глумата смејање пред камерама, али у ствари се искрено смејала.

Данас око поднева зазвонио је телефон и Вишња ми признаде да је преценила своје могућности и да ће с оцем остати дуже у поликлиници. Нема никаквих могућности да се данас сретнемо, додала је. А онда, као да и сама схвата природу властите игре, рече:

– Уосталом, живот је дуг, срешћемо се ми већ некад, јел' тако?

– *Да, да, Вики!* – смејао сам се у слушалицу – *сресћемо се свакако.*

Било је око пола два кад је канцеларијски телефон зазвонио.

– Вишња овде – рече.

– Ђао! – рекох. – Откуд ти?

– Ствари су се претумбале, ћалета не могу данас да прегледају, па бисмо могли око пола три да се видимо у Кнезу. Таман ћу стићи за сат времена.

– Океј – рекох. – Видимо се у пола три код *Сервантеса*.

Око два је зазвонио телефон. Знао сам да је она.

– Вишња је. Ипак не могу да стигнем. Паук ми је однео кола, док сам била у пошти. Сад морам по кола... Немој да ме чекаш, нећу стићи...

– Добро, Вишња – рекох. – Јави се кад будеш могла. Све је у реду.

У пола три је телефон звонио.

– Да ти много не објашњавам, пред *Сервантесом* сам. Скокни доле, ако можеш.

Само за секунд је кроз мозак прострујала врела жудња да је откачим и да је слажем како сам већ на путу за Канарац. Али онда се предомислих. Нисам је видео четири или можда чак пет година, а ово њено превртљиво телефонирање је *она лично*. Ту је цела њена личност, што имам ја ту сад још да паламудим и мувам?

Сишао сам из бироа и кренуо светлом Јакшићевом улицом, па избио на преосветљени плато пред чесмом. Стајала је тик уз широке излоге Шпанског културног центра – наизглед неизмењена, са осмејком који ипак није могао да савлада њену стандардну зебњу и нерасположење. Њену забринутост и напетост.

Пружила је обе руке према мени, загрлила ме, баш искрено, дотакли смо се образима.

Верујем да прича треба да иде даље, да би *као ѝрича* имала смисла. Али не могу да додам много тог – јер ми се све од *овоџ моменџа* у *ѝричи* чини сувишним.

Јесте – разговарали смо, седећи у оближњем кафићу *Виѝраж*, о њеном тешко болесном оцу, о њеној снахи и успелој борби с канцером и о њеним ћеркама у Амстердаму. Обе су се удале, срећно, и имају по ћерку. Вишњин брат, компјутерски маг, умро је, пре три године, чудо да ми то није јавила у међувремену.

Сад увиђам да су: све жене у том разговору *ишле најред* – лечиле се, порађале, удавале, расле, а она је бдела на њима. Као чуварка, богиња.

Сад увиђам, такође, да су: сви мушкарци некако боловали, пропадали, умирали, нестајали, правили сметње женама око себе. Упркос Вишњином труду.

Сви сем мене, који је био сведок тога, спреман да сачека и са слуша све те линије породичних прича и да гура даље кроз своју судбину.

Негде.

Напред.

Негде најред, ма шта то значило.

Зато не додајем ни реч свим Вишњиним речима које сада тупо одјекују у мени, као зов тако осећам, *ово̄ ѿренуѿка*, да и сам већ једном кренем у понирање, у нестанак... Да се манем овог упорног, са чекањем и стрпљењем повезаног посла.

Ако не конфабулирам ѿреѿтерано и ако ме разумейте?

Устала је Вишњичица после сат и по, пољубила ме влажним уснама, и отрчала низ Јакшићеву улицу, ка Зеленом венцу.

– Да ли јој се отац јавио мобилним? Или шта је већ ту било? Појма немам.

Платио сам наше кафе, осврнуо се око себе, као да излазим из кошмарног сна.

Уосталом, јавиће се поново за четири или пет година, чућу шта се изменило, моћи ћу, ако се уопште тада сретнемо, да донесем неки суд, закључак, нешто што не обавезује никог.

Ни њу, нарочито не њу, Вишњу, а богома ни мене...